

(1)

Před dvaceti šesti lety.

Jihovýchodní Gotland

Matka si syna naposledy přiložila k levému prsu. Její srdce blizoučko jeho drobných rtíků prudce bilo. Jako by vědělo, že chlapci už nikdy nebude tak nablízku. Jako by ho chtělo navždy poznamenat pravidelným rytmem mateřské životní síly a lásky. Její srdce dnes večer bilo hlasitěji než všechna ostatní srdce na celém světě.

Do očí jí stouply slzy. Zhluboka, trhaně se nadechla, aby potlačila vzlyky deroucí se z hrdla. Napadlo ji, kolik žen asi tak ví, kdy svoje dítě kojí naposledy. Třeba si prostě jen zvolí nějaký den, kdy kojit přestanou a dítě zcela přejde na jinou stravu. Jsou z toho smutné? Nebo jsou rády, že je konec? Jí připadá představa tohoto vědomí odporná. Ale tak už to s věděním bývá. Jakmile ho člověk získá, už se do dřívějšího pohodlného, nevědomého života nemůže vrátit. Hledání pravdy je jako neustálá chůze s kamínkem v botě. Bolí to, pokud nenašlapujeme správně.

Chlapeček zavřel oči a začal navyklými pohyby sát. Bledou baculatou ruku si opřel o matčinu hrud' nad prsy, pěstičku lehce sevřenou. Vypadala odhodlaně, i když měla tenké, téměř průsvitné nehtíky. Matka strčila chlapci do dlaně malíček a on jej okamžitě sevřel. Pevně. Právě narozené dítě má spoustu netušených schopností. Porodní asistentka jim na přípravném kurzu prozradila, že novorozenec by se teoreticky dokázal udržet ve visu na šňůře na prádlo, tak silný má úchopový reflex. Matka byla velmi zapálená vědecky a tuhle teorii samozřejmě

vyzkoušela v praxi. A ano, byla to pravda. Dvanáct týdnů starý chlapec dokázal viset na šňůře celých patnáct vteřin a ani nepípnul. Potom už byla příliš zakrvácená, než aby mohla experiment dokončit.

Matka volnou rukou ovinula cíp dlouhé flanelové košile okolo chlapcových nohou. Opatrně pohnula rameny a trupem, aby se o velký polštář v posteli mohla pohodlně opřít. Položila si na něj hlavu.

„Myslíš, že to dnes večer udělají i ostatní?“

Muž sedící u stolu opodál neodpověděl. Zvedl zrak a zadíval se na okraj lesa za oknem.

„No? Co myslíš?“ zopakovala žena naléhavějším tónem.

Muž si odkašlal, až potom jí prosebně pohlédl do očí.

„Mohla by sis, prosím tě, vzít ještě jeden prášek? Já jsem si dal třikrát dvacet miligramů a cítím se naprosto vyrovnaně.“

„Můžeš mi odpovědět na otázku a přestat mi vykládat, že se mám zfetovat? Ptám se tě, jestli si myslíš, že to dnes udělají i ostatní.“

„Nevím. Asi ano. Dnes je na to první skutečně vhodný večer. Takže asi jo. Měli by to udělat.“

„Jo, já vím. Ale stejně.“

Matka opatrně pohladila hebké vlásky na chlapcově hlavě. Vír na temeni se mu stácel proti směru hodinových ručiček, což ji pokaždé zarazilo. Takový vír je totiž recesivně dědičný. Její vlastní vír se jí ve vlasech stácel po směru hodinových ručiček čili byl dominantně dědičný. Chlapcův vír by se tím pádem měl stáčet stejně. Zvláštní. Příroda si z téhle malinké bytosti utahuje očividně už teď.

„Nikdy přece nevíme, jak to je doopravdy,“ dodala. „Nemůžeme si být úplně jistí. Možná si to někdo rozmyslí. Co?“

Muž mlčel. Na stole před ním leželo několik nástrojů a plechovek a různé náradí. Vzal do ruky mastný hadr a vytřel jím starou nádobu s tukem. Potom začal tuk vtírat do malého koženého postroje. Vyrobil ho z popruhů starého batohu, který našel na půdě téhle chaty.

Koupili ji velmi levně před několika lety, když po zhroucení akciových trhů prudce klesly ceny bytů, domů a chat. Všechno to vyvolal krach na burze, kterému se přezdívalo „černé pondělí“. Spoustu majitelů domů daně z nemovitosti zatěžovaly a někdy se dokonce stalo, že budovu s nízkou tržní hodnotou nabízel její majitel úplně zadarmo, aby unikl daním, které se s vlastněním nemovitosti pojily.

Tahle chata byl starý domek z vápence v obci Burs v jihovýchodní části ostrova Gotland. Posledním majitelem byl kovář narozený na konci devatenáctého století, osamělý a stranící se lidí. Dožil se velmi vysokého věku a v chatě žil ještě skoro čtvrt století poté, co po jeho službách přestala být poptávka. Po kovářově smrti byl domek dlouho prázdný, protože podle dědiců stál na nevhodném místě a kvůli chladným, neomítnutým vápencovým zdím byl ve špatném stavu. Byla to spíš stará kovárna než chata, tvořila ji jediná velká místnost s masivním ohništěm téměř v úrovni podlahy. Elektřinu si starý kovář sice zavést nechal, dokonce i vodu, ale septik vykopat odmítl, i když mu jeho nejbližší soused, sedlák s bagrem, nabízel, že to udělá zadarmo. Kovář raději vykonával potřebu v kadibudce. Každou druhou sobotu si zašel do burské městské sauny a tam se opláchl. Byl velmi tichý, ale vždycky přátelský.

Na konci osmdesátých let se dědicové konečně dohodli, že zavolají makléři a pokusí se barabizny zbavit. A přesně jak odjakživa věděli, nemovitost neměla nijak velkou cenu. Tenhle mladý pár si proto svou vysněnou chatu mohl koupit za směšnou cenu, jen ze svých úspor a s malým výzkumným stipendiem. Jiní zájemci o koupi nebyli.

Mladý pár zchátralost zakoupeného domku nijak netrápila. Naopak, byli nadšení, že mu mohou vtisknout osobitého ducha. I když to v zásadě znamenalo jen to, že uvnitř pořádně uklidili, vybělili stěny a koupili nové postele.

Dům ležel u líně tekoucí řeky asi dvacet metrů za okrajem hustého lesa. Nedaleko od něj se táhly louky podél kilometry dlouhých, mírně

se svažujících kamenitých burských pláží. Kdyby se mladý pár odhodlal vstoupit na ostré kamenité dno, mohl by dojít až sto metrů od břehu a voda by jim stále nedosahovala ani po pás. Potom přišel sráz a proudy. Černá studená voda.

Mladá dvojice společně trochu vyčistila pobřežní písčité úsek lesa mezi domkem a mořem. Teď měli z chaty úžasný výhled na moře. Tohle byl jejich Gotland, vzdálený od minigolfových hřišť a toboganů na západní straně ostrova. Odlehlý, tichý a v těsném spojení s přírodou. Jedinou vadou na jeho kráse bylo, že na pobyt zde měli příliš málo času. Během týdne vedli spolu s několika dalšími mladými vědci intenzivní život ve Stockholmu. Práce, volný čas i rodina do sebe naprosto dokonale zapadaly. Mladý pár našel smysl života.

„Přines mi ten sáček, prosím,“ požádala matka. „Chci se podívat, co máme.“

Muž vstal od stolu a přistoupil k posteli. Posadil se na pelest vedle ženy a položil ruku na nahá zádíčka chlapce. Palcem ho pohladil mezi lopatkami. Kůži měl teplou, brzo se začne potit jako vždy, když ho matka chvíli kojí. Muž otevřel malý barevný sáček a ukázal ženě jeho obsah.

„Ty jsi nekoupil slané žabky? Vždyť víš, jak mám slané žabky ráda.“

„Neměli je. Jenom ty měkké černé, posypané cukrem. Ty ráda nemáš.“

„Ach jo, já ale chci ty tvrdé hnědé s práškem. Potřebuju chlorid amonný!“ vyhrkla žena zklamaně a sáček odstrčila.

Zhluboka, zoufale si povzdechla a nedokázala zadržet slzy. Tělo jí zachvátil pláč a hrud' se jí roztřásla tak, že chlapečkovi vyklouzl prs z úst. Jeho velké zklamané zorničky dvě vteřiny upřeně zíraly před sebe. Potom chlapeček zavřel oči a rozkřičel se.

„No tak. No tak.“

Muž přesunul ruku z chlapcových zad na tvář jeho matky.

„No tak. Všechno bude dobré.“

Žena se poněkud uklidnila. Chlapec se opět přísál.

„Dej si tohle,“ řekl muž.

Vytáhl ze sáčku jednu slanou a jednu sladkou gumovou rybičku a pomalu, metodicky jim olízal bříška. Potom k sobě rybičky přitiskl a ony se slepily.

„Tumáš, extra rybí sendvič! Aspoň troška salmiaku.“

Pozvedl rybičky ženě k ústům. Ta natáhla krk a v polovině je překousla.

„Hmm, i tak jsou dobré,“ řekla.

Na tváři se jí objevil nepatrný úsměv. Horní stranou ukazováčku si otřela slzy pod očima.

„Nechápu, proč je dnes tak těžké sehnat slané žabky. Tak jo, dej mi i ten zbytek.“

Muž jí vstrčil do úst druhou polovinu rybiček a spolu s ní i část svého ukazováčku. Když na něj žena pohlédla, mezi obočím se jí objevila nesouhlasná vráska a muž se stáhl. Nestál o další při, v posledních dnech to u nich doma byla jen samá hádka a pláč. Oba chtěli v podstatě to samé, ale stejně si svoje pocity museli vylít na tom druhém. Zpochybňování myšlenek patřilo k jejich vědecké průpravě. Pochybovali o všem, dokud nezůstala jediná pravdivá hypotéza. Té se následně drželi, dokud nová fakta opět nezamíchala kartami.

„Už to bude?“

„Ano, tohle prso.“

„Fajn, tak po posledním hltu začnu tetovat.“

„Hm... Já vím. Bože, mně se to tak přičí.“

„Přines mi ho. Brzo.“

Muž nechal sáček se sladkostmi na okraji postele a šel si zase sednout ke stolu. Vytáhl tetovací strojek a ověřil si, že funguje, jak má, když zkusmo potetoval kousek namaštěného koženého postroje. Ano, in-